

Minden „titkolózás” ellenére is közlekedik a szombatéjszakai kiskundorozsmai autóbusz

(A Délmagyarország munkatársától) Amint ismeretes, a város üzemi bizottsága elhatározta, hogy egy hónapon át minden szombaton éjszaka fél 1 órakor autóbust indít Szegedről Kiskundorozsmára. Az üzemi bizottságot ennél a határozatnál az az elgondolás vezette, hogy lehetővé kell tenni a környékbeli falvak lakosságának a városi szórakozásokban történő részvételt. Kétségtelen ugyanis, hogy sokan vannak a környékbeli helységekből, akik szívesen jönnek be szombatesténként Szegedre, színházba, moziba, vagy kávéházba. Az üzemi bizottságot a kiskundorozsmai próbával az a távolabbi elgondolás is vezette, hogy Szeged környékét ezzel szorosabban a városhoz kapcsolja és egy lépést tegyen Nagy-Szeged államnak megvalósítása felé. Az első éjszakai autóbust az elmúlt szombaton el is indították, de kis érdeklődéssel.

Ebből még nem szabad az éjszakai forgalom életképtelenségére következtetni, mert az első éjszakai autóbust úgyszólván titokban indította el az autóbuszüzem. Az ilyesmire ugyanis nem elég, ha némely kocsiiban, eldugott helyen kis kézírásos cédulával értesítik a közönséget az újtásról. Az sem elegendő propaganda, hogy ha a szegedi és kiskundorozsmai autóbuszállomáson is kifüggesztik ugyanezt a kézzel írott cédulát. Erre a körülményre nyomtatékosan föl hívjuk az autóbuszüzem vezetőségének a figyelmét.

Hátra van még három próbaszombat, a rendelkezésre álló idő alatt tessék megfelelő propagandával tudomására hozni a közönségnek a szombatéjszakai autóbuszközlekedést. Méskülben a szép elgondolás, amelynek a megvalósítását Kiskundorozsma után a többi környékbeli faluban is be lehetne vezetni, kútba esik és újból meghal egy életrevaló újtás, még mielőtt megszületett volna.

A próbaautóbusz különben szombaton éjjel fél 1 órakor ismét indul Szegedről, az autóbuszállomásról Kiskundorozsmára.

Batizfalvy János dr. előadása: Időszakos jelenségek a természetben és a nő életében

(A Délmagyarország munkatársától) Zsuffli tere közönsége előtt tartotta meg páratlanul érdekes előadását Batizfalvy János dr., az Egyetem Barátai Egyesületének csütörtökdelutáni előadásorozatában. „Időszakos jelenségek a természetben és a nő életében” című előadásában azokról a periódikusan megismétlődő jelenségekről beszélt, amelyek mind a növény- és állatvilágban, mind az emberi szaporodással kapcsolatban az élet különös és titokzatos ütemét adják. Bevezetőben ismertette a szárazföldi és tengeri apróbb lények életében fellépő periódikus jelenségeket, amelyek különösen a szaporodással párhuzamosak. Beszélt a parthenogenezisről, majd áttért előadásának érdekes főtémájára, a nő életében előforduló időszakos jelenségekre.

Az ember élete a fogamzás pillanatától kezdve periódusokra oszlik. Még betegségeinek, mind egyéni, mind tömeges betegségeink is periódikusan lépnek föl. A nátha, asztma, angina, torokfájás, tüdőgyulladás, orbánc, reuma és némely idegbetegség időszakos jelenségek. A járványok is többnyire periódusszerűen jelentkeznek. Szonlagh Félix, a neves tudós könyvet is írt arról, hogy a járványok időszakosan lépnek föl egyes vidékeken. Hüttl professzor a tüdőembóliával kapcsolatosan állapította meg, hogy a légnyomás befolyással van ennek a halálos szövődmények gyakoribb jelentkezésére.

A nő élete a periódikus jelenségek manifesztációja — mondotta Batizfalvy János dr. —, majd hangsúlyozta a szaporodás periódicitását és rámutatott arra, hogy az állatvilágban csak egy periódust ismerünk a szaporodással kapcsolatban, csupán a majmoknál és az embernél, illető-

lag a nőnél mutatható ki kétféle periódikus jelenség. Befejezésül néhány olyan periódikus jelenségről beszélt, amelyek különösen a szüléseket érdeklik. Itt fölemlítette, hogy a szülések legnagyobb része éjjel történik. Ebben a tényhatásoknak van jelentékeny szerepük. Tengerparton dagály idején indul meg a szülések legnagyobb százaléka s a szülésekre a változó idő is nagy befolyással van. Érdekes példakkal illusztrálta előadását, amelynek összefoglaló eredményeként hangoztatta, hogy az emberi szervezet és annak

megnyilvánulásai a természeti jelenségek hatása alatt állnak.

A minden mozzanatában lebilincselő érdekes, nagyhatású előadást Ereky István dr. professzor közönte meg, majd bejelentette, hogy a jövő csütörtökön; 30-án Felvinczi Takács Zoltán dr. professzor lesz az Egyetem Barátai Egyesületének előadója a bölcsészeti kar auditorium maximumában, ahol vetített köpekkel kísért előadást tart „Kinaiak, japánok” címmel, saját tapasztalatai alapján.

HIREK

Az idő A Meteorologiai Intézet jelenti 22 órakor. Időjárás: Mérsékelt északkeleti, keleti szél, felhősödés, helyenként ködképződés. Több helyen kisebb eső, vagy havazás. Az éjszakai fagy főleg az Alföldön erős marad, a nappali hőmérséklet alig változik.

— A pénzügyminisztériumban szerdán tárgyalják Szeged jövőévi költségvetését. A pénzügyminisztériumban a jövőhét szerdáján kezdik meg Szeged jövőévi költségvetésének részletes tárgyalását. A tárgyaláson Pálffy József dr. polgármesteren kívül részt vesz Kemény Tibor dr. tanácsnok és Dékány Sándor számvevőégi főtanácsos is.

— A »Botond« Bajtársi Egyesület dísztábor. A »Botond« Bajtársi Egyesület 26-án, vasárnap 20 órai kezdettel táncdalgyűléssel és levelező dísztáborozást rendez a tanárképző főiskola nagytérképében. A műsor a következő: megnyitó beszédet mond: Fodor József, a Botond B. E. vezére; az egyesület vegyeskara Bárdos-dalokat énekel; Aprily Lajos: Az irisorai szarvas, szavalja: Molnár Sándor; Intermezzo Kodály Zoltán »Háry János« című daltételeiből, előadja a főiskolai zenekar. Az avatást végzi és az avató beszédet mondja Eperjessy Kálmár dr. professzor, a Botond B. E. magistere; a dísztáborozást Babiczky Ede, a Turul Szövetség, szegedi kerületének vezére zárja be.

— Európa és a magyar irodalom. A Széchenyi és Eötvös könyvtára, amely Bartók György egyetemi tanár szerkesztésében jelenik meg különnyomatban, tette közzé Zolnai Béla szegedi egyetemi tanár tanulmányát, amelynek címe: »Európa és a magyar irodalom«. Zolnai Béla a tudós alaposágával mutat arra a tragikus költőiségre, amelyben a magyar szellemiség a IX. század óta él Középeurópában, a népek országában. Utal Keyserling gróf 1928-ban megjelent könyvére, ahol a magyarságot a szerző arisztokratikus szellemének és nagytehetségű nemzetnek jelent ki. A tragikus kottázás: Nyugat és Kelet, E közé élkelődve európaiasságra törekszik, saját misztikus magyarsága fölé hajolva. Szent István és Koppány, Széchenyi és Kossuth, Tisza és Ady szintézise a nyugatra leboruló keletről jött magyar örök harca. Zolnai Béla tanulmányában végigmegy az irodalom Szent Gellértől és mindenütt rámutat ugyanakkor az európai irodalom kisugárzó szellemiségére is. Részletesen tárgyalja a XVIII század magyar irodalmát, a deákos és németes irányzatokat, megállapítja, hogy a modern magyar szellemiség kialakulása a millenium idejétől számítható. A századforduló nagy szellemi elitjei — Mikszáth Kálmántól Móra Ferencig, Ady Endrétől Babits Mihályig és Babits után következő nemzedék, amelynek legtehetségesebb tagja Szabó Lőrinc — a francia szellemmel tartanak rokonságot. A Nyugat öncéluságát és újítást hozott, idecsatlakozott Szomoró Dezső, Móricz Zsigmond, Kassák Lajos. Új harci ideológiát hirdetett, megelőzve a hitlerizmust és a mai vermitoszt Szabó Dezső, de a misztikus irodalmi izlés nagy forradalmárja volt a század elején Prohászka Ottokár is. A katolikus renaissance két nagy költője: Sik Sándor és Mécs László; a trianoni magyar világ megújult, széppróza friss lendületet vett föl Tamási Áront és a magyar regény európai színvonalu értéke Kuné Aladár »Fekete kolostor«-a. Zolnai Béla végső következtetésként levonja, hogy a magyar irodalom ügye megérett arra, hogy legközelebb a Nobel-díj odaítélése hívja föl rá nyomtatékosabban az egész világ figyelmét.

— Az arcbört elcsufító számos tisztatlanság, mint gyulladási pirosságok, pörpörések és pattanások, amelyek elégtelen bélműködés és emésztési zavarok következtében támadnak, a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által — reggelként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát!

— Békéscsaba mozzalma a reggeli szegedi személyvonat visszaállításáért. A MAV az őszi menetrendváltásokkal kapcsolatban megszüntette a Békéscsabáról reggel 8 órakor Szeged felé induló személyvonatot. A menetrendváltás miatt Békéscsaba város vezetősége lépéseket tett a MAV-nál a vonat visszaállításáért. Az akcióhoz Szeged közönsége is örömmel csatlakozik, mert hőmezővásárhelyi viszonylatban a személyvonat hiánya a Szegedről utazókat is érzékenyen érinti.

— A felsőkereskedelmi végzett növendékeinek értekezlete. A szegedi állami felsőkereskedelmi iskola végzett tanulónak szövetsége kedden este választmányi ülést tartott a Hungária nagytermében Somogyi István dr. igazgató elnöklésével. Az ülés elején Somogyi István igazgató kegyelmes szavakkal emlékezett meg a nemrég elhunyt Reich Manó c. igazgatóról, az egyesület ügyvezető elnökéről, akinek érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg. Ezután a választmány elhatározta, hogy a szövetség az idén is gondot visel a szegénysorsu kereskedelmi iskolai tanulók fölruházására.

— Scherer Péter Pál dr. előadása a földkérdésről. Érdekes előadás színhelye lesz az újszegedi tanítóképzőintézet nagyterme december 3-án. Scherer Péter Pál dr. a magyar földkérdés időszakos problémájáról tart előadást az Americana rendezésében. Közgazdasági, szociális, honvédelmi és népsűrűségi szempontokból világítja meg a problémát, ismért elveinek szem előtt tartásával. Az előadás iránt előreláthatólag nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— PUSZTITÓ FÖLDRENGÉS ANATÓLIA-BAN. Istanbulból jelentik: Anatólia különböző vidékein 24 óra óta heves földrengések voltak; 18 ember meghalt és sokan megsérültek. Hír szerint többeket eltemettek az összedőlt házak romjai. A közlekedés ma mindenütt megszakadt.

Ma 25 éve

1914. XI. 24. Ezen a napon A Brudán György, a volt kolozsvári 21. honvédegyezred őrmestere a Takesányért vívott harcok alatt szakaszával legelsőnek nyomult be a községbe, amelyet az ellenség megszállva tartott s onnan nemcsak 400 saját hadseregbeli hadifoglyot szabadított ki, hanem még számos orosz is elfogott.

Az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

Ezen a napon Gubics György volt győri 19. közös gyalogezredbeli tizedes a Krakó környéki Suloszowa-nál, amikor az oroszok az ezred állásába betörték, 30 embert gyűjtött össze, velük ellentámadást hajtott végre, az ellenséget kiverte az állásból és 50 oroszt elfogott.

Ez alkalommal Gubics tizedes súlyosan megsérült és ennek következtében később félkarját elvesztette.

Az arany vitézségi éremet kapta jutalmul.